

POSTANOWIENIE

22 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 22 sierpnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa H. spółki jawnej w N.

przeciwko E.J.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej E.J.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z 14 listopada 2023 r., I ACa 150/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. odstępuje od obciążenia pozwanej kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje adw. M.W. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana E.J. powołała się na nieważność postępowania z powodu braku należytego umocowania pełnomocnika powódki (art. 379 pkt 2 k.p.c.). Wskazała również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wynikającą z tego, że Sąd Apelacyjny rażąco naruszył art. 1 i art. 101 w związku z art. 2 i art. 38 pr. weksl.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem oświadczenia procesowe stron podlegają wykładni, co dotyczy również oświadczenia, którego treścią jest pełnomocnictwo procesowe. W braku szczególnych wymagań wynikających z ustawy, ocena zakresu pełnomocnictwa lokuje się w konsekwencji każdorazowo w płaszczyźnie wykładni oświadczenia mocodawcy, na którą może rzutować także kontekst jego złożenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2018 r., I CZ 30/18 i z dnia 14 grudnia 2018 r., I CZ 108/18). Okoliczność, że w treści pełnomocnictwa nie wskazano imienia i nazwiska (firmy) przeciwnej strony sporu, nie musi zatem oznaczać, że udzielono je nieskutecznie. Podobnie fakt, że przy podpisie osoby będącej współnikiem uprawnionym do jednoosobowej reprezentacji spółki jawnej będącej stroną postępowania cywilnego nie zaznaczono wprost, że podpis ten jest składany za spółkę, nie oznacza *per se*, że osoba fizyczna podpisująca pełnomocnictwo działała w imieniu własnym, nie zaś spółki, jeżeli przeczy temu kontekst podlegający uwzględnieniu przy wykładni pełnomocnictwa procesowego, którego elementem może być również następne zachowanie strony lub jej uprawnionego reprezentanta. Twierdzenia wniosku, zmierzające do wykazania – na bazie jednostronnej i niekorzystnej dla powódki wykładni tekstu dokumentu – że pełnomocnictwo procesowe pełnomocnika powódki nie

obejmowało niniejszej sprawy, nie stwarzały na tym tle podstawy do przyjęcia, że pełnomocnik powódki był nienależycie reprezentowany, a postępowanie przed sądami powszechnymi toczyło się w warunkach nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 k.p.c.).

Skarga kasacyjna nie była także oczywiście uzasadniona. Sąd Apelacyjny wyjaśnił, dlaczego – w opozycji do zarzutów apelacyjnych – weksel stanowiący podstawę żądania powódki odpowiadał wymaganiom określonym w art. 101 pr. weksl., odnosząc się m.in. do sposobu oznaczenia firmy remitenta i wystawcy weksla, jak również podpisu wystawcy, w tym jego charakteru i faktu złożenia tego podpisu w imieniu pozwanej. W zestawieniu z materiałem sprawy i akceptowanymi w judykaturze regułami wykładni tekstu weksla zapatrywania tego nie można uznać za wadliwe w stopniu oczywistym i widocznym już na pierwszy rzut oka, czego wymaga przyczyna kasacyjna określona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Uzupełniając – w kontekście zarzucanego zaniechania przedstawienia weksla do zapłaty (art. 38 pr. weksl.) – należało wskazać, że skarżąca nie odniosła się we wniosku do spostrzeżenia Sądu Apelacyjnego, iż powódka została zwolniona z konieczności przedstawienia weksla do wykupu, co jest dopuszczalne, a zaniechanie poinformowania powódki przez skarżącą o zmianie miejsca zamieszkania świadczyło o chęci uniknięcia spłaty zobowiązania. Sąd Apelacyjny, w ślad za Sądem Okręgowym, zanegował ponadto jednoznacznie stanowisko skarżącej, jakoby powódka w sposób zamierzony wskazywała błędny adres pozwanej i uznał, że powinność podania adresu wynikała z deklaracji wekslowej, w której pozwana – jako poręczycielka – wskazała adres przy ul. [...]. Podniesiona we wniosku kwestia błędnego zaadresowania wezwań do zapłaty nie została natomiast objęta wiążącą w postępowaniu kasacyjnym podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku, toteż nie mogła zostać uwzględniona przy ocenie przyczyn kasacyjnych (art. 398¹³ § 2 k.p.c.)

Należało tym samym odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2, art. 102, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[SOP]